Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta

nvm Tarja Reivonen
hallitusneuvos Tuula Manelius

HaV 6.11.2019

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

HE 51/2019 vp: Pääasiallinen sisältö

- Esityksellä ehdotetaan muutettavaksi alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annettua lakia (8/2014)
- Lakiin lisätään uutta kansallista alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemiseen tarkoitetun määrärahan hallinnointia koskevat säännökset.
- Määräraha korvaisi aikaisemmin käytössä olleen alueellisen innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämisen määrärahan.
- Lisäksi esitetään eräitä teknisluonteisia muutoksia.
- Esitys liittyy valtion vuoden 2020 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.
- Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2020.

Perustelut

- Esitys perustuu pääministeri Rinteen hallituksen ohjelman Elinvoimainen Suomi –kokonaisuuteen. Ohjelman mukaan maakuntien liitoille kohdennetaan nopeasti ja joustavasti hyödynnettävää aluekehitysrahoitusta.
- Hallituksen tavoitteena on rakentaa menestystä alueiden ja kaupunkien vahvuuksien ja erityispiirteiden ympärille eri toimijoiden yhteistyöllä. Tavoitteena on elinvoiman lisääminen, poikkihallinnolliseen toimintaan kannustaminen ja alueellisten voimavarojen kokoaminen yhdessä määriteltyjen tavoitteiden edistämiseksi.
- Toimenpiteillä tuettaisiin alueiden kehittämisestä ja rakennerahastojen hallinnoinnista annetussa lain (7/2014) 4 §:ssä määriteltyjä sekä hallitusohjelman aluekehittämiseen liittyviä tavoitteita.

Toimeenpano

- Hallituksen kertaluonteisiin tulevaisuusinvestointeihin varatusta rahoituksesta
  - Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen –momentille 32.30.40 vuoden 2020 TAE:ssä 20 milj. euroa ja julkisen talouden suunnitelmassa 10 milj. euroa vuonna 2021.
  - Vuoden 2020 määrärahasta 15 milj. euroa sopimusperusteiseen yhteistyöhön ja 5 milj. euroa maakuntien omaehtoiseen kehittämiseen.
  - Määrärahan alueellisesta kohdentamisesta päättää valtioneuvoston yleisistunto TEM:n esittelystä.
- Alun perin hallitusohjelman mukaan kertaluonteisiin tulevaisuusinvestointeihin varatusta rahoituksesta suunniteltiin kohdistettavaksi 40 milj. euroa vuodessa vuosina 2020-2022 uudelle Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen –momentille.
- Lausunnoilla 30.8.-20.9.2019 olleessa HE-luonnoksessa määrärahan tasosta oli vielä edellä mainittu tieto, mutta budjettiriihessä päädyttiin sen jälkeen talousarviossa esitettyyn määrärahan tasoon.

Määrärahaa voi käyttää

1) alueiden ja kaupunkien kestävää kasvua ja elinvoimaa edistäviin hankkeisiin sekä sopimusperusteiseen yhteistyöhön

2) useampaa kuin yhtä aluetta koskeviin tai valtakunnallisesti tärkeisiin alueiden kehittämistä koskeviin kehittämishankkeisiin

3) alueiden kehittämistä ja alueen kuntien välisen elinkeinopoliittisen yhteistyön edistämistä koskeviin kehittämishankkeisiin.

4) sen hallinnoimisen tarvittaviin kohtuullisiin kulutusmenoihin sekä enintään 8 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.